

Eğit-Sen I. Olağanüstü Merkez Genel Kurulu Sonuç Bildirgesi

"Hak ve özgürlüklerin yasalardan önce geldiği" gerçeğinden hareket eden biz eğitim ve bilim emekçileri 80 yenilgisinin ardından "Abece" ile başlattığımız örgütlenme çalışmalarımızı Eğitim-Der (1988) ile örgütlü güce dönüştürdük. 13 Kasım 1990'da da sendikamız Eğitim-Sen'i kurarak grevli toplu sözleşmeli sendikal hak mücadelemize tüzel kişilik kazandırmış olduk.

Bugüne değin siyasi iktidarın her türlü baskı ve anti-demokratik uygulamalarına karşı fiili ve hukuksal mücadeleyi birleştirerek haklı ve meşru mücadelemizi 18-19 Nisan 1992'de yaptığımız 1. Olağan Genel Kurul ile taçlandırdık.

Bilindiği gibi 1. Olağan Genel Kurulumuz tüzüğümüzde öngörüldüğü biçimiyle 333 kurucu delegenin katılımı ile yapılmıştı. Ne

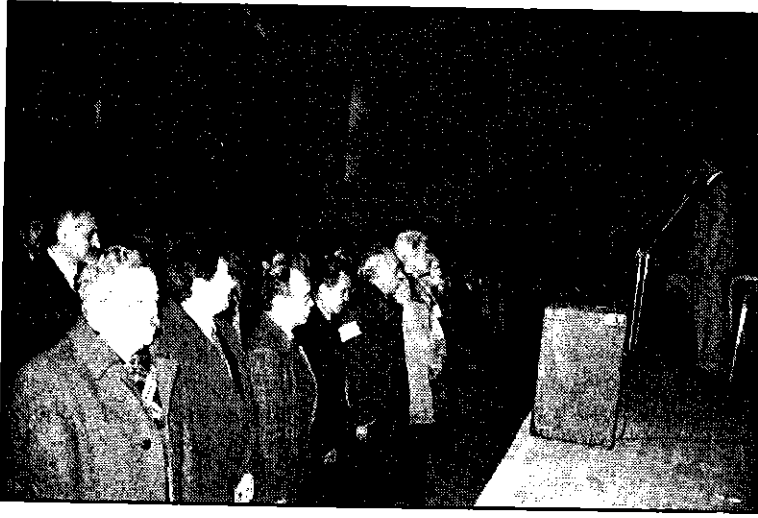
varki bu durum o dönemde 24 binlere varan üye sayısı dikkate alındığında 1. Olağan Genel Kurulumuzun delege bileşimi ile sendikal perspektifimizin ve bu perspektif doğrultusunda işletilmesi gereken örgüt içi demokrasi anlayışımız bir paradoks oluşturmaktaydı.

İşte bu paradoksun ortadan kaldırılması amacıyla 1. Olağan Genel Kurulumuz 6 ay içinde seçilmiş delegelerle örgüt iradesinin ortaya çıkarılacağı "erken merkez genel kurulu" yapmayı dönemin merkez yönetim kuruluna tavsiye etmişti. Ve 1. erken M.G.K.'nuda 12-13 Aralık 1992 tarihinde böyle bir ihtiyaçtan dolayı yapılmış olduk.

Genel kurulumuzu genelde demokrasi, özgürlük ve hak alma mücadelesi yürütenlere özelde eğitim ve bilim emekçilerine yönelik baskı, saldırı ve katliamların vb. yoğunlaştığı bir dönemde gerçekleştirdik. Bu olumsuz durum bir yandan kısa ve uzun vadeli hedeflerimize varmada önümüze dikilecek engelleri baskı ve saldırıları gösterirken diğer yandan içinde bulunduğumuz mücadele sürecinde örgütsel görevlerimizi belirlemede ve mücadele hatımızı geliştirmede gereken ipuçlarını vermektedir.

Genel kurulumuz her ne kadar içinde bulunduğumuz döneme denk düşen politikaların üretilmesinde ve örgütsel görevlerin belir-

lenmesinde eksik ve zaafllara düşmüş olsa da özellikle iç hayatımızın organize edilmesinde ve örgütsel sorunlarımızın çözülmesinde yol gösterici olmuştur. Zaman yetersizliğinden dolayı az sayıda delegemizin görüş bildirme hakkını kullanabildiği Genel Kurulumuzda 7 aylık örgütlenme ve mücadele süreci değerlendirildi, kararlar alındı, istemlerde bulunuldu. Genel Kurulumuz 500 delegenin yerli ve yabancı konukların, örgüt temsilcilerinin ve çok sayıda eğitim ve bilim emekçilerinin katılımı ile yapıldı.

Sendikamız, Genel Kurulumuz itibarıyla 57 il merkezinde 63 şube 18 il merkezinde MYK'ya bağlı ve şubelere bağlı faaliyet yürüten 226 temsilcilik ve 40 binleri aşan üye sayısı ile toplumsal muhalefetin önemli bir dinamizmi haline gelmiştir.

Sonuç olarak insanca ve onurlu bir yaşam mücadelesinde önemli bir araç olarak gördüğümüz sendikamız Eğitim-Sen bütün eksik ve zaafllarına rağmen gerek bu eksiklikleri aşmada gerek hedef kitlemizi kucaklamada ve gerekse de toplu sözleşme ve grev hakkımızı elde etmede gereken birikim, deney ve yeteneğe sahiptir.

Genel Kurulda Aşağıdaki Görüşler Savunuldu:

GENEL BAKIŞ

Bağımsız sendikal kurumlar bütün dünyada bağımsız işçi hareketleri üzerinde kurulmuş ve yaşam bulmuşlardır. Yaklaşık 200 yıl önce ortaya çıkan işçi sendikalarında olduğu gibi, yüzyıla yakın bir tarihe sahip olan kamu çalışanları sendikalarında da klasik gelişim çizgisi bu biçimdedir. Doğal olarak kuruluşları sürecinde hiçbir sendikal anlayış ve tarihsel deneyime sahip olmayan bu sendikalar, o günkü işçi sınıfı hareketinin somut koşulları ekseninde, can güvenliğinden siyasal oy hakkına kadar çeşitli düzeylerdeki talepler için mücadele etmişlerdir.

Yüzyüze kaldıkları somut koşullar ve ihtiyaçlar karşısında farklı özelliklere sahip olan bu sendikaların ortak özellikleri şu noktalarda tesbit edilebilir:

1. Devletten ve sistemin bütün odaklarından BAĞIMSIZLIK;
2. Haklı talepler ekseninde sağlanan MEŞRUIYET;
3. İşçilerin bürokratik mekanizmalar dışında dolaysız katılımını gözetilen DEMOKRATİKLİK;
4. Yasalarını kendi yapmaya yönelen FİİLİ SENDİKACILIK.

Dünyada böyle bir gelişim süreci yaşayan sendikalar daha sonra burjuvazinin ekonomik, politik ve ideolojik etkileri sonucu düzen içi örgütler konumuna dönüşmüşlerdir. Ülkemizdeki sendikalar, tarihsel ve yapısal özellikler nedeniyle güçlü bir sınıf hareketi üzerinde doğmamışlardır. Kuruluşundan itibaren devlet güdümünde gelişen sendikal kurumlar, çalışan sınıfların bağımsız örgütlenme ve mücadeleleriyle aştıkları dönemler dışında, bağımlılık, yasalılık, devletçilik, bürokratism, şovenizm ve erkek egemen gibi özellikler içinde gelişmişlerdir. 1960'lı yıllarda Türkiye işçi sınıfında boy veren bağımsız mücadeleler ve bu mücadeleler sonucunda DISK ortaya çıkmış olmasına karşın, DISK'in de kendini ciddi bir biçimde bü-

rokratik, şoven ve erkek egemen anlayıştan kurtardığını söylemek mümkün değildir.

Ülkemiz kamu çalışanlarının 1990 yılına kadar 1965-71 yılları bir yana bırakılırsa, ciddi bir sendikal mücadele ve örgütlenme tarihi olduğundan sözetmek güçtür. 1965-71 yılları arasında kurulan yüzlerce kamu çalışanı sendikası ise, sendikal bir mücadele ve örgütlenme programına sahip olamamış; işyeri ve meslek sendikacılığını aşamamıştır. Kamu çalışanlarının kimi zaman dernekler ve yardımlaşma sandıkları kimi zaman da şehir kulüpleri, partiler ve halkevleri gibi kurumlarda biraraya gelme çabaları her dönemde geçerli olmuştur. Osmanlı döneminden bu yana varolan ve özellikle Cumhuriyet'in ilanından sonra yoğunlaşan bu örgütlenme çabaları 1975-80 dönemi bir yana bırakılırsa, ağırlıkla düzen kurumlarının çerçevesinden çıkamamış ve egemen ideolojinin etkisinden kurtulamamıştır.

Bu gerçekler ışığında bugünkü kamu çalışanları sendikalarının aşması gereken engeller ortaya çıkmaktadır. Bugün kamu çalışanları sendikalarının bağımsız ve güçlü bir mücadele ve örgütlenme tarihini yaratabilmesi için;

1. Türkiye sendikal tarihinin genel özelliklerinin olumsuz etkisinin kırılmasını,
2. Kamu çalışanlarının bağımsız bir mücadele ve örgütlenme tarihine sahip olmamasının yarattığı deneyimsizliğinin aşılmasını,
3. En önemlisi, kamu çalışanlarının on yıllardır kökleşen "egemen ideoloji"den bağımsızlaşmasını sağlayacak bir sendikal anlayışı yaratmak ve gerçekleştirmek zorundadır.

NASIL BİR SENDİKAL ANLAYIŞ?

1990'dan bu yana yükselttiğimiz sendikal mücadelemiz, bağımsızlık, demokratiklik, fiililik ve meşruluk temelinde gelişmiştir. Bu döneme kadarki başarılarımızın ve bugün devlet tarafından resmen tanınan sendikalar haline gelebilmemizin nedeni, sendikal anlayışımızın bu tarihsel özellikleri kendiliğinden bir tarzda da olsa içinde taşımasındadır. Ancak gerek uluslararası sendikal deneyimler gerekse bizim iki yıllık mücadelemiz açık olarak göstermektedir ki, bu

kendiliğinden özellikler devrimci bir sendikal anlayış doğrultusunda sınıf bilinciyle yoğrulamazsa kalıcı ve etkili olamazlar.

Nasıl ki, dünyanın en güçlü ve kitlesel sendikaları, özellikle 1945'ler sonrasında uygulanan devletçi politikaların etkisiyle güdümlü-devlet sendikaları haline gelmişler, düzen içi kurumlara dönüşmüşlerse, eğer doğru önderlik yapılmazsa bugünkü kamu çalışanları sendikalarının da bu sonuçtan kurtulabilmeleri mümkün olamayacaktır.

Bundan dolayı, yasal sınırlamalarla ve devlet sendikalarının baskısıyla daha fazla yüzyüze kalacağımız önümüzdeki dönemde sendikal anlayışımız bu tarihsel gelişimi de gözönüne alan yeni ilkeler yaratmak ve bunları uygulamak zorundadır.

Sendikal ilkelerimiz;

1. Üyelerin her aşamada söz ve karar sahibi olmasını gerçekleştirecek ve geleneksel sendikal kurumların kanseri olan bürokrasinin panzehiri olacak bir sendikal demokrasinin somut katılım mekanizmalarının başından itibaren oluşturulması;

2. İşyeri, işkolu ve giderek tüm emekçi sınıfların mücadele temelinde birliğinin gözardı edilemez bir hedef olarak kabul edilmesi;

3. İşçi sınıfı bilimini rehber edinen ve emekçilerin kurtuluş mücadelesini hedefleyen politik bir sendikal mücadele hattının yaratılması;

4. Eğitim alanında çalışan eğitim ve bilim emekçilerinin yaklaşık % 50'si kadındır. Kadın eğitim ve bilim emekçileri erkeklerden mesleki açıdan farklı sorunlar yaşamaktadırlar. Çalışırken ikinci cins olma kimliği öne çıkarılmakta ve aşağılanılmaktadırlar. Daha da önemlisi okullarda devam eden eğitimin ders kitaplarının cinsiyetçi olmasıdır. Bu temelde Eğitim-Sen'de kadın eğitim ve bilim emekçilerinden oluşan KADIN KOMİSYONLARI kurulması ve erkek egemen anlayışa karşı cinslerin özgürlüğü için mücadele edilmesi.

5. Bugün gerek uluslararası gerek ulusal düzeylerde halkların kardeşliğine yönelik en büyük tehlike olan milliyetçilik, ırkçılık ve şovenizme karşı ulusların eşitliği ve halkların kardeşliği ilkesine sa-

hip çıkması;

Bu ilkeleri kapsayacak ve yeni ihtiyaçlar karşısında yeni sendikal işlevler ve kurumlar yaratabilecek olan sendikal anlayış, Sınıf ve Kitle sendikal anlayıştır.

SINIF VE KİTLE SENDİKAL ANLAYIŞI

Ülkemizde özellikle 1980'ler sonrasında, uluslararası işbölümü doğrultusunda uygulanan ekonomik politikalar sendikaları topyekün hedef tahtasına yerleştirmiştir. Daha önceki dönemlerde emekçilerin sınıf mücadelesinin etkisizleştirilebilmesinin bir aracı olarak görülen ve bu nedenle desteklenen devlet sendikalarını işlevsiz hale getiren bu politikaların sonuçları geçtiğimiz yıllarda yaygın olarak yaşanan işten çıkarmalar, özelleştirmeler ve sendikasızlaştırmalarla ortaya çıkmaktadır.

Bugün açık olarak görülmektedir ki, sadece ekonomik taleplerin kazanılması ve geliştirilebilmesi bile demokrasi mücadelesinin doğru kavranabildiği ve siyasal alana etkili olarak müdahale edilebildiği ölçüde mümkündür. Artık geleneksel devletçi sendikaların üzerinde yükseldiği ücret sendikacılığı da bu bürokratik kurumların varlığını sürdürebilmek için yetersiz hale gelmiştir. Devletten bağımsızlaşmayı, çalışanları sendikal organlarda söz ve karar sahibi yapmayı, ülkenin genel siyasal sorunlarıyla ekonomik alanın talepleri arasındaki bağı oluşturmayı hedeflemeyen sendikal kurumlar bugün büyük bir kriz içindedirler ve bu krizin yükünü de kaçınılmaz olarak emekçiler çekmektedir.

Yaşadığımız dönemin esas yönelimini gösteren bu değişimler sonucunda, Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı sadece bir tercih değil zorunlu bir ihtiyaç olarak kavranmalıdır.

Sınıf ve Kitle sendikal anlayışının ayırdedici yanı, sendikal mücadelenin siyasal gerekleriyle, siyasal mücadelenin doğrudan talepleri arasındaki ilişkinin doğru bir tarzda kurulmasıdır. Bu anlayış sendikaları, sendikacılık mesleğinin icra edildiği ve çalışanlarının haklarının avukatlığının yapıldığı bir kurum olarak görmez. Sendikaları, emekçilerin kendi haklarını öğrenme, savunma ve bu hakları kazanma mücadelesinin doğrudan örgütü olarak görür.

Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı sendikal alana içsel olan kitleselliği ve ekonomik, demokratik talepleri gözardı eden bir mücadele ve örgütlenme tarzı değildir. Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı sendikal kurumları, politik örgütlenmelerin alt yapılanmaları olarak görme indirgemeciliğine ya da siyasal örgütlenmelerin yerine koyma hatasına düşmemelidir. Politika yapmayı salt bir alana sıkıştırma politikası ne kadar tehlikeliyse araç fetişizmi de o kadar tehlikeli ve yanlışır.

Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı, sendikaları, sınıfın siyasal mücadelesinin doğrudan yöneticileri olarak değil, sınıflar mücadelesine emekçilerin gönüllü katılımını sağlamayı hedefleyen bir sınıf okulu olarak görür.

Özele, Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı içinde yer aldığı alanın somut talepleriyle sınıflar mücadelesinin genel ihtiyaçları arasındaki ilişkinin doğru bir tarzda kurulmasını gözetten bir anlayıştır.

Sendikaların doğuşu ve gelişimi esas olarak ekonomik- demokratik talepleri yükselterek sömürünün azaltılması mücadelesi ekseninde zemin bulmuştur, Sendikaların sadece sömürünün azaltılması hedefiyle yetinmeyip sömürünün topyekün yok edilmesi mücadelesinin önemli parçalarından biri haline gelmesi devrimci sendikal anlayış ile oluşmuştur.

Devrimci sendikal mücadele programlarıyla, hakim sınıfların ve onların siyasal iktidar aygıtlarının, emekçileri kısmi-reformlar etrafında etkisizleştirme organları haline getirmeye çalıştıkları sendikalar, sınıflar mücadelesinde etkili bir silah haline gelebilmişlerdir.

Bundan dolayı sendikal politikalarını emekçi sınıfların genel çıkarları doğrultusunda oluşturur ve gerçekleştirmeye girişir. Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı herşeyden önce sınıf örgütü olmayı hedefler.

Üyelerinin sınıf bilincine sahip olmaları ve kendisi için sınıf haline gelebilmesi için, kitlelerin kendi özdeneşimler edinebilecekleri mücadele,örgütlenme ve eğitim programları gerçekleştirmeye çalışır.

Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı içinde yer alan "Kitle" kavramı, zaten kendiliğinden kitlesel olan herhangi bir toplumsal kesimin nitelik büyüklüğünü tekrarlamak için kullanılan bir kavram değildir.

Sendikal anlayışımızın kitleselliği, sendikaları siyasal örgütlenmelerin sınıf içindeki aygıtı olarak görülmesi ve çalışanların birliğinin sadece belirli sınırlar içinde aranması gibi sektör ve sığ anlayışlarla ayırımın konulabilmesi açısından anlamlıdır.

Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı, çalışanların topyekün olarak kuruluşu hedefini gözardı etmeksizin, çalışanların ekonomik, demokratik taleplerini gerçekleştirmeyi, sınıf düşmanları dışında tüm çalışanları ulus, din, dil, cins, ırk ve siyasal düşünce ayrımı gözetmeksizin mücadele içinde birarada örgütlemeyi görev sayar. Sendikalarda, çalışanların bugünkü öznel durumunun esas alınarak dar ve etkisiz yapılanmalara gidilmesini çalışanların topyekün mücadelesi açısından sınırlayıcı ve tehlikeli görür. Çalışanlar kitlesini mücadele içinde dönüştürmeyi ve sınıfın nesnel durumunu sınıf bilinci haline getirmeyi hedefler.

Bu bakış açısıyla, sendikal anlayışımız içinde yer alan "Sınıf" ve "Kitle" kavramları birbirinden ayrılamaz. Devrimci sendikal anlayışın esası, sendikaların kitle örgütü olmasıyla sınıf örgütü olması arasındaki ilişkinin doğru bir tarzda kurulmasıdır. Sınıf ve Kitle sendikal anlayışı, uluslararası planda ve ülkemizde işçi sınıfının onyıllardır binbir zahmetle ve özveriyle yükselttiği sınıf mücadelesinin önemli bir kazanımı, vazgeçilmez bir mevzisiştir.

ÇALIŞMA TARZI

Sınıf ve kitle sendikal anlayışının çalışma tarzı, mücadele, örgütlenme ve eğitim faaliyetlerinin içiçe yürütülmesi biçimindedir. Çalışma tarzı, koşullardan ve görevlerden bağımsız olarak şematik bir tarzda oluşturulamaz. Sendikal örgütlerin temel çalışma biçimleri olan, eğitim, mücadele ve örgütlenme arasındaki ilişki ve öncelik somut koşulların tahlili üzerinde tespit edilir ve uygulanır. Bu yaklaşım çerçevesinde kimi zaman diğer çalışmalar örgütlenme hedefi etrafında şekillenir kimi zaman eğitim ihtiyacı mücadele ve örgütlenmenin en acil gereksinimi olarak belirlenir. Ancak her hal ve şartta eğitim ve örgütlenmenin çalışanların bağımsız mücadelesinin yükseltilebilmesi için gerektiğini, örgütlenmeyi pekiştirmeyen mücadele ve eğitim politikalarının ise eksik olacağını gözden kaçırmaz.

SENDİKAL DEMOKRASİ :

Söz, yetki, karar sahibi olma temel perspektifinin bir yanı, çalışanların sistemin kurumları karşısında kendi kaderlerini belirleme hakkını içerdiği gibi diğer yandan çalışanların kendi örgütlenme ve mücadelelerinin öznelere haline gelebilmeleri hedefini de içinde taşır. Devrimci sendikal anlayışın çalışma tarzının başından itibaren çalışan kitlelerin doğrudan katılım mekanizmalarını yaratmayı ve her düzeyde yöneten-yöncülen ayrımını yoketmeyi hedefleyerek çalışanları kendi örgütlerinde iktidar kılmaya girişmesi esastır.

Bu çalışma tarzı, devrimci sendikal anlayışı diğer bütün tarzlardan ayıran temel ayrım noktasıdır. Kitlelerin söz ve karar sahibi olması diye ifade ettiğimiz sendikal demokrasinin sözden fiile geçirilebilmesinin tek yolu ve güvencesi bu çalışma tarzıdır. Demokratik ve bilimsel gelişmenin temel güvencesi, çoğulcu anlayış doğrultusunda kararların, kitlenin çoğunluğunun katıldığı, gerçek iradenin belirlendiği demokratik bir ortamda alınmalıdır. Her üye hiç bir kısıtlama ve müdahale olmaksızın görüşünü açıklayabilmeli, her görüşün çoğunluk olma hakkı savunulmalı ve imkanları yaratılmalıdır.

Bürokratik sendikal anlayışın bu denli güçlü ve etkili olduğu, sendikal kurumları bir kanser gibi sardığı dünyada ve ülkemizde, söz, yetki ve kararın çalışanlarda olması ilkesi hiçbir biçimde ihmal edilemez bir hedef olmalıdır. Bu gerçek çalışanların söz ve karar sahibi olabilmelerinin gerekli şartı olan her türlü konuda ve her aşamada bilgilenmeleri gereğine de yaşamsal bir önem yüklemektedir.

Bilgisi olmayan insanın, dünyada, ülkesinde ve örgütünde ne olup bittiğini bilmeyen bir insanın karar vermesi bir yana söz söylemesi bile mümkün olmayacaktır.

Geleneksel sendikalardaki sendikal bürokratizmin yeşerdiği zemin niyetler bir yana bırakılsa bile, kimi bilgilerin sadece kimi yetkililerde toplanması ve gittikçe uzmanlaşan bu yöneticilerin üye kitleye, üye kitlenin de yöneticilere yabancılaşması olgusudur. Böyle bir çalışma tarzının kabulü ve uygulanması ekseninde mücadele, örgütlenme ve eğitim politikalarının tek tek ele alınıp oluşturulması gerekmektedir.

Örgütlenme Programı

Sendikal örgütlenmenin hedefi, emekçilerin hak ve özgürlük mücadelesinin verilebilmesi ve elde edilen kazanımların kalıcılaştırılmasıdır. Örgütlenmenin, savunulan hedeflere ulaşmak için yaratılan basit ve kısa vadeli çıkarları gözetemeyen organizasyonlar olarak görülmesi, her örgütlenme için kaçınılmaz gereklilik olan etkinlik ve süreklilik gibi niteliklerin gözardı edilmesi bugün genel olarak düşülen tehlikeli bir yaklaşımdır.

Sınıf misyonuna sahip bir sendikal örgütlülük;

1. Devletten bağımsız olmalıdır.

2. Üye-örgüt ilişkisi, başından itibaren örgütsel bürokrasinin oluşmasının önüne geçecek bir doğrudanlık ve demokratiklik taşımalı ve giderek üyelerle örgüt ayırımının yok olacağı bir yönelim yaratılmalıdır.

3. Örgütsel güçlülük ve süreklilik, sadece üye vekaletinde, yasal haklarda ve hantal bir kurumlaşmada değil, mücadele içinde yaratılacak meşru birlikliklerde ve taleplerin haklılığında aranmalıdır.

Sendikal örgütlerinin tarihsel örgütlenme modeli, işyerlerindeki sorunlar etrafında biraraya gelen emekçilerin ortak talepler etrafında biraraya gelmeleri ve giderek yatay ve dikey olarak genişlemeleri biçimindedir. Bu tarihsel gelişim, sendikal demokrasinin ve haklı ve meşru talepler etrafında örülen fiili sendikacılığın çıkış noktası ve sürekliliğinin garantisi olan bir halkayı ortaya çıkarmaktadır. İşyeri Örgütlenmeleri...

İşçi sınıfının sendikal mücadelesinin bize sunduğu bu temel örgütlenme halkası, kapitalist üretim sürecinin temel üretim birimlerinin işyerleri olması nedeniyle, emek-sermaye çelişkesinin en yakını olarak yaşadığı ve sorunların en somut bir halde ortaklaşığı yerlerin işyeri birimleri olduğu sürece geçerli ve yaşamsal örgütlenme birimleridir.

İşyeri örgütlenmeleri, kapitalist üretimin ulaştığı boyutlar nedeniyle temel örgütlenme birimleri olması birlikte, tek başına yeterli örgütlenmeler değildir ve mutlaka emekçilerin en geniş birliğini yaratmayı hedefleyen bir örgütlenme programı çerçevesinde ele alınmalıdır.

Herşeyden önemlisi, üretim süreçlerinin bu denli karmaşıklaşmış ve yaygınlaştığı bir tarihsel dönemde, örgütlenme modeli bir şablon olarak değil, mücadelenin somut ihtiyaçlarıyla genel hedeflerinin gerekleri açısından ele alınıp yaratılmalıdır.

Bugünkü eğitim ve bilim emekçilerinin örgütlenmesi bu geleneksel gelişim seyrinin dışında oluşmaktadır. Bu oluşum tarihsel ve yapısal nedenleri, eğitim ve bilim emekçilerinin sınıf bilinci ve örgütlenme deneyimi gözönünde tutulmadan oluşturulacak örgütlenme politikalarının yaşam içinde karşılığı olmayacaktır. Sendikalaşmış örgütlenmemizin önündeki en büyük tehlike ise, geleneksel amir memur ilişkisinin ve devletin işveren konumunda olmasının yaratacağı bürokratik yapılanmalardır.

Bu nedenle, her örgütlenmenin temel yaşam zemini olan üye kitlenin doğrudan katılım mekanizmalarının yaratılması ve özel olarak, itaatkar memur refleksinin sınıf bilinciyle yokedilmesi yaşam-sal bir öneme sahiptir.

İşyeri örgütlenmeleri basit bir şablon olarak değil ama emekçilerin somut sorunları etrafında ve doğrudan örgütlenmesi ve müdahale edebilmesi olan özülle kavranıp gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu noktada kamu çalışanlarının doğrudan katılımının sağlanabileceği örgütlenme birimleri esas alınmalıdır. Bu da işyeri örgütlenmeleridir.

Önümüzdeki dönemde yüzyüze kalacağımız yasal sınırlamalar ve devlet sendikacılığının saldırıları gözönüne alınırsa, örgütlenme sorununun aciliyeti ve önemi anlaşılabilir. Bu nedenle önümüzdeki süreçte, mücadele ve eğitim politikaları örgütlenme programının ihtiyaçları ekseninde oluşturulmalı ve gerçekleştirilmelidir.

Mücadele Programı

Ekonomik ve demokratik hakların kazanılması ve savunulmasının örgütü olan sendikaların mücadele programlarının ekonomik, demokratik taleplerle birlikte ideolojik ve politik talepler için de mücadele etmeleri kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Emekçilerin 200 yıllık mücadele tarihi göstermiştir ki, salt eko-

nomik alanın talepleriyle sınırlı m¼cadelelerin başarılı olmaları ve kazanımlarını koruyabilmeleri mümkün değildir. Bu gerçeklik, üreten ve yöneten sınıf ilişkisinin tarihsel bir sınıf hegemonyasında kurulmasının doğurduğu bir olgudur. Bu olgunun gözardı edilmesi kısa vadeli kazanımlara yol açsa da uzun erimli dönemde egemen sınıfların çıkarlarına hizmet etmekten kurtulamazlar.

Belirli bir toplumsal meta ya da hizmeti üreten emekçiler, özel m¼lkiyetin varlığından dolayı üretim sürecinin bütününe ve kendi ürünlerine bile sahip olmaktan ve hatta bu süreçleri denetlemekten yoksun bırakılmışlardır.

Ekonomik alanda ortaya çıkan bu sınıf ilişkileri yönetim aygıtlarına da taşınmış ve m¼lkiyet araçlarına sahip sınıflar üst yapıyı da belirlemişlerdir. Bu maddi sınıf ilişkileri kapitalist üretim sürecinin gerekleri doğrultusunda da kullanılmış ve devlet aygıtları sermaye sahibi sınıfların egemenliğinin yönetsel mekanizması olarak şekillenmiştir. Bu şekillenme, ekonomi ve siyasal alanların birbirinden kaba çizgilerle ayrılması, emekçilerin siyasal katılımının çeşitli biçimlerde engellenmesi gibi yollarla gerçekleştirilmektedir.

Tüm politikaların sermaye sahibi sınıfların çıkarları doğrultusunda belirlenip gerçekleştiği bir sosyo-ekonomik yapıda sadece ekonomik talepler ekseninde kalarak kamu çalışanlarının çıkarlarını savunmak mümkün değildir. Bu nedenle kamu çalışanları sendikaları, birer siyasi odak olarak değil ama kendi sınıf taleplerinin siyasal taleplerini de savunan bir politik sendikal anlayışı oluşturmak, yani ekonomik, ideolojik ve politik m¼cadeleyi bütünlükl¼ olarak ele almak zorundadır.

Özellikle patronu devlet olan ve onyıllardır devlet ideolojisinin etkisinde bulunan eğitim ve ibilim emekçilerinin sendikal m¼cadele programı bu m¼cadele alanlarının birliğine özenle eğilmek zorundadır.

Bu yaklaşım ışığında bugünden ortaya çıkan m¼cadele hedefleri açıktır.

1. Grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı için m¼cadele,
2. Toplu sözleşme için fiili m¼cadele.

EĞİTİMİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ VE ANADİLDE EĞİTİM ANLAYIŞI

Eğit-Sen eğitim ve bilim emekçilerinin ekonomik, demokratik, akademik, mesleki, özlük, sosyal ve kültürel hak ve çıkarlarının yanısıra eğitimin içeriğinin ve yönetiminin demokratikleştirilmesi mücadelesini de yürütmektedir.

Mevcut eğitim sistemi Türk-İslam sentezine dayalı gerici, ırkçı, şoven, asimilasyoncu ve cins ayrımcı bir öze sahiptir. Bu eğitim sistemine karşı demokratik, laik, bilimsel bir eğitim anlayışı ve eğitim ve bilim emekçilerinin, eğitimde planlamadan uygulamaya ve denetime kadar söz ve karar sahibi olması için mücadele eder.

Anadilde Eğitim

Eğit-Sen anadilde eğitimi, gerek bilimsel ve pedagojik açıdan, gerek temel insan hakkı olması ve gerekse ulus ve ulusal azınlıkların dilleri ve kültürlerinin özgürlüğü bağlamında ele alır ve mücadele eder.

Çok ulmuslu bir ülkede yaşıyor olmamız gerçeğinden hareketle ülkemizde anadilde eğitim yapma hakkı, diğer ulusal azınlıklarla birlikte Kürtçe eğitim yapma hakkını ifade etmektedir.

SENDİKAL BİRLİK ANLAYIŞIMIZ

Birlik, ortak amaçlara sahip olanların, tek tek mücadelelerle bu amaçları gerçekleştirme imkanlarının olmadığı durumlarda ortaya çıkar. Bu ortaya çıkan "durum", birliğin olduğunun değil, "olabilir"liğini gösterir. Birlik bu "olabilir"lik temelinde şekillenir ve hayatındaki pratik ifadesini "örgüt"te bulur.

Örgüt, kitleler nazarında temsili bir güç olarak bir itibara sahip görünüyorsa da, esasında işlevi itibarıyla birliği oluşturanları ortak amaçlarına, ulaştıracak bir "araç"tan başka bir şey olamaz.

"Amaçlar"ı aynı olanların, "araç" tercihinde birbirlerinden ayrışmaları, "amaçlar"ın elvermediği bölümlerin "araç" üzerinde gerçekleştirilmesinden başka bir şey değildir. Böyle bir bölünme tümüyle

özneliğe dayalı bir bölünmedir. Gerçek bölünme nesneliğe dayalı "amaçlar" üzerinde olan bir bölünmedir.

Kapitalist toplumda işçi ve emekçilerin sendikal mücadelesinde "amaçlar", üzerinden gerçek bir bölünmeleri olamaz. "Amaçlar" üzerinden gerçek bir bölünme emek-sermaye bölünmesidir. Ve böyle bir bölünme de zaten işçi sınıfı-burjuva sınıfı olarak gerçekleşmiştir. "Bölünme"den anlaşılması gerekli olan da budur. Bunun dışında işçi ve emekçilerin ait oldukları sınıfa yabancılaşarak, birbirleri içinde bölünmeleri, değişik kombinezonlardan heterojen bütünlükler oluşturmaları, bir tür olarak kapitalizmin eşitsiz gelişiminin, burjuvazinin ideolojik hegemonyasının yarattığı sonuçlardır.

Sendikal hareket ve birliğini bu sonuçlardan yola çıkarak, yaratmaya kalkışmak hem mümkün olmayı gerçekleştirmeye kalkışmak, hem de daha önemlisi çıkarlarına hizmet edildiği idiasında bulunulan işçi ve emekçileri yanıltmak olur. Birlik şiarımız, mücadele için birlik, birlik için mücadele olmalıdır.

Geçmişte TÖB-DER çatısı altında hep birlikte durmasını becerebilmiş eğitim ve bilim emekçileri, bugün de tek bir sendikal yapı içinde bir arada durmasını becerebilirler ve becermelidirler. Geçmişin onurlu mücadele geleneğine sahip tüm eğitim ve bilim emekçileri, bu uğurda mücadele vermeli ve güçlü kitlesel bir sendikayı yaratmalıdırlar. Hatta işkolunda sağlanacak bir birlikle yetinmeyip, işçi sınıfı ve kamu emekçilerinin mücadelesini devrimci sendikal merkezde bileştirebilmelidirler. Bu tarihsel bir zorunluluktur.

Alınan Kararlar

1. Şube açma yetkisinin Genel Merkez Yönetim Kurulu'na verilmesi.

2. Tüzüğümüzün 62. maddesinin öngördüğü koşulların yerine getirilmesi (Madde 62.: Personel, uzman ve danışman: personel, uzman ve danışman çalıştırma kararını ve bunlara verilecek hakları çalışma koşullarını Merkez Genel Kurulu belirler.) Ve ihtiyaç duyulan personel alımı için Genel Merkez Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi.

3. Türk-İslam sentezine dayalı ırkçı, gerici, şöven, asimilasyonu ve cins ayrımcı öze sahip eğitime karşı demokratik, laik ve bilimsel bir eğitim anlayışın belirlenmesi alternatif demokratik eğitim politikalarının üretilmesi için uygun bir zamanda demokratik eğitim kurultayı yapılması.

4. Eğitim ve bilim emekçilerinin ekonomik, demokratik, akademik, mesleki, özlük ve sosyal ve kültürel hak ve çıkarlarının korunup ve geliştirilmesi demokratik laik ve bilimsel bir eğitim, anadilde eğitim yapma hakkı, demokrasi, insan hakları ve özgürlükleri ile grevli toplu sözleşmeli sendikal bir hak temelinde eğitim-İş ile birlik görüşmelerinin yürütülmesi. Birlik komisyonlarının oluşturulması sendikal birliğin sağlanabilmesi için birlik sürecini olgunlaştırarak kongreye taşınması için Genel Merkez Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi.

5. tüzüğümüzün sendikal gelişmeler ışığından gözden geçirilerek yeni bir tüzük hazırlanması için Tüzük Kurultayı toplama görevi ve yetkisinin Genel Merkez Yönetim Kurulu'na verilmesi.

6. Anti idemokratik bir ana statü ile arpalık durumuna düşürülmüş İLK-SAN'a karşı ülke çapında eylemler planlanmalı ve aynı zamanda TÖYAK'ın yasallaşmasının önüne geçilmesi için özel çabalara girilmesi.

Delegelerin İstem Ve Önerileri

1. Sendika yayın organının içeriği zenginleştirilmeli ve düzenli olarak çıkarılmalı.
2. Kütleselleşme için özel çabalara girilmeli.
3. Baskı, sürgün, kalıamlar ve insan hakları ihlallerine karşı daha duyarlı tavır alınmalı.
4. Üye aidat miktarları yeniden düzenlenmeli ve düzenli toplanması için yöntemler geliştirilmeli.
5. Uluslararası sendikal hareket ve DKÖ'lerle ilişkiler kurulmalı, kurulmuş ilişkiler geliştirilmeli,
6. Şubelerle yazışmalar ve kurulan ilişkiler zamanında ve düzenli yapılmalı.
7. İşyeri örgütlenmelerine ağırlık verilmeli, tabanın söz, yetki, karar sahibi olması ilkesinin gerekleri yerine getirmeli.
8. Bilinç ve örgütlenme düzeyimizi yükseltmede katkılı olabilecek broşür, eğitim dizileri vb. çıkarılmalı.
9. Temsilciliklerin seçim zamanları, görevleri, yetkileri vb.'ne açıklık getirilmeli.
10. Anadilde eğitim hakkına ilişkin politikalar üretilmeli.
11. Genel mali durum periyodik olarak 3 aylık surelerle şubelere bildirilmeli.
12. Tüzükte yer alan fonlar (grev vb.) oluşturulmalı.

Görüş Bildiren Delegeler.

- Mahmut Öktem	- Cemil Karagöl	- Tahsin Kaya
- Celal Gülsu	- Tekin Zengin	- Yıldırım Kaya
- Resul Uyar	- İlhan Karakurt	- Hasan Toprak
- Zabit Vurdu	- Nebahat Akkoç	- Kemalettin Yıldız
- Zülküf Zengin	- Ömer Elmas	- Doğan Öner
- Aysel İlbey	- Yüksel Şeref	- Turan Günata
- Abbas Yılmaz	- Hüseyin Yüzüğüzel	

Genel Kurula Katılan Konuklar

(Sıralama Kongre Divan'ın düzenlemesine göre yapılmıştır.)

A) YURT DIŞI

- 1- Reinhard Hocker .....GEW Gen. Mer. Yöneticisi
(Almanya)
- 2- Xhafa Dobrusha .....Independent Trade Union
Federation of Education end
Science (Arnavutluk)
- 3- Zolande Xhemali .....Independent / Pedagogue
(Arnavutluk)
- 4- Edmonda Shikezi .....Independent (Arnavutluk)
- 5- Gezim Hoxha .....Independent/driver (Arnavutluk)

B) YURT İÇİ

- 1- Niyazi Altunkaya .....Eğitim-İş Genel Başk.
- 2- Mustafa karaaslan .....Eğitim-İş Gen. Örgütlenme
Sekreteri
- 3- Abdullah Kaygusuz .....Eğit-Der Genel Bşk Yrd.
- 4- Faik Akçay .....Eğit-Der İst. Şb. Bşk.
- 5- İsmail Sarioğlu .....Eğit-Der İst. Şb. Eski Bşk.
- 6- Gültekin Gazioglu .....TÖB-DER Genel Bşk.
- 7- Mustafa Çetin .....TÖB-DER MYK. Üyesi
- 8- Nabi Belekoglu .....TÖB-DER MYK. Üyesi
- 9- Kadri Çoban .....TÖB-DER MYK. Üyesi
- 10- Ömer Aydın .....TÖB-DER MYK. Üyesi
- 11- Tunca Kartal .....TÖB-DER MYK. Üyesi

- 12- Rıza Güven ..... DISK Yönetim Kurulu Üyesi
- 13- Doğan Halis ..... DISK Devrimci Sağlık-İş Gen. Bşk.
- 14- İsmail Çınar ..... Tüm Haber-Sen Gen. Bşk.
- 15- İsmail Yazıcı ..... Tüm Enerji-Sen Gen. Bşk.
- 16- Salih Özgür ..... Tüm Sağlık-Sen Gen. Mrk. Yön.
- 17- Songül Beydili ..... Tüm Sağlık-Sen Gen. Mkz. Yön.
- 18- Ali Ünivar ..... Tüm Bel-Sen Gen Mkz. Yön.
- 19- Ali Avcı ..... Tüm Bel-Sen Gen. Mkz. Yön.
- 20- Sıtkı Çoşkun ..... SBP Gen. Bşk. Yrd.
- 21- Tayfun Tekekoğlu ..... İP Gen. Bşk. Yrd.
- 22- Felemez Başboğa ..... HEP İst İI Bşk.
- 23- Kazım Canpolat ..... SHP İst. İI Yön. Kur. Üyesi
- 24- Dr. İsmail Rüstemoğlu ..... G.O.P. belediye Bşk.
- 25- Şükrü Haşhaş ..... G.O.P. Belediye Bşk. Yard.
- 26- Mehmet Altuncu ..... SHP-GOP belediye Meclis Üyesi
- 27- Mehmet Ali Savaş ..... GOP Belediye Meclis Üyesi
- 28- Av. Songül Selimoğlu ..... Eğitim-Sen Avukatı (Ekin Hukuk
Bürosu)
- 29- Av. Doğan Selimoğlu ..... Eğitim-Sen Avukatı (Ekin Hukuk
Bürosu)
- 30- Av. Hüseyin Akkaya ..... Eğitim-Sen Avukatı (Ekin Hukuk
Bürosu)
- 31- Av. M. Emin Aktar ..... Eğitim-Sen Avukatlarından
- 32- Av. Cemal Yüce ..... Eğitim-Sen Avukatlarından
- 33- Av. Hakkı Tatar ..... Eğitim-Sen Avukatlarından
- 34- Ay. Mehmet Yılmaz ..... Eğitim-Sen Avukatlarından
- 35- Nabi Kimran ..... İşçinin Yolu Dergisi
- 36- Nusret Öztürk ..... Ekimler Dergisi
- 38- Ali Baysal ..... İktidar Gazetesi

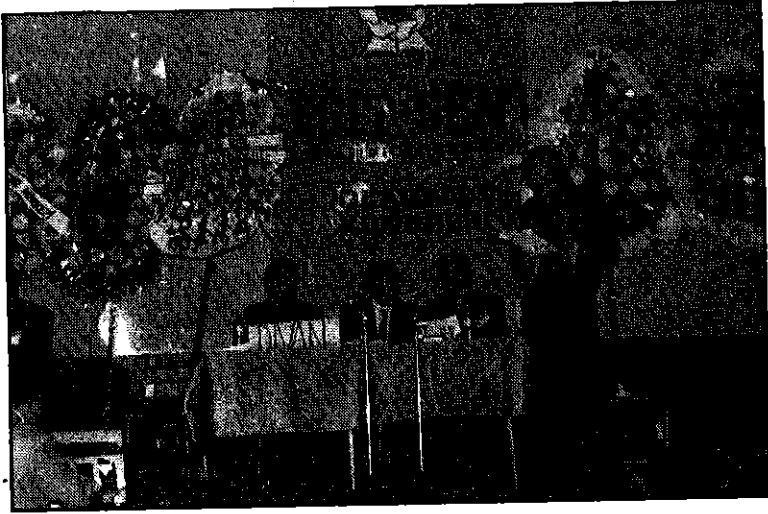
Genel Kurulumuza Gelen Mesajlar

A) SÖZLÜ MESAJ İLETENLER

(Sıralama konuşma sırasına göre yapılmıştır)

Niyazi Altunya ..... Eğitim-İş Genel Başkanı

Reinhard Hocker ..... GEW Gen. Mer. Yön.

Değerli Arkadaşlar,
Kongrenize Alman Bilim ve Eğitim Sendikasının kardeşlik sevgi ve selamlarını getirdim. Kongrenize ve gelecekteki çalışmalarınıza başarılar diliyoruz.

Tüm memur ve kamu çalışanlarının önümüzdeki günlerde hiç bir engel olmaksızın sendikal haklarını tam anlamıyla kullanabileceklerini umuyoruz.

Aslında bugün kongrenizde sendikal sorunlar üzerine konuşmak istiyordum. Fakat Almanya'da son gelişen üzücü olaylar beni bu ge-

lişmeler üzerine değinmeye zorladı. Bununla Almanya'da günden güne yükselen yabancı düşmanlığı ve ırkçılık üzerine düşüncelerimi size aktarmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar hepinizinde bildiği gibi sık sık Türkiye'ye geldim Almanya'dan Türkiye'ye gelirken bu gelişimden utanıyorum. Almanya da yaşayan yabancı işçelere ve politik sığınmacılara karşı yoğunlaşan faşist saldırılardan ve ölümlerden dolayı çok üzgünüz. Ve bizi affedeceğinizi umarım. Hiç bir zaman bu tip insanlık dışı olayların ülkemizde yaşanabileceğine ihtimal vermedik. Aslında biz almanlar ırkçılığın milliyetçiliğin ve faşizmin bizi nereye doğru götürceğini çok iyi biliyoruz. Benim temel düşüncem şu: Her zaman savaş ve savaşa hayır.

Her zaman ırkçılık , ırkçılığa hayır.

Bu son gelişen olaylar bize bir kez daha gösteriyor ki faşizm ve ırkçılık tehlikesi ülkemizde halen yaşıyor. İki Almanya'nın birleşmesinden beri tutucu politikacılar ve partiler yabancılara karşı bugün yaşadığımız tehlikeli gelişimi üstü kapalı desteklediler.

Değerli arkadaşlar, ben yıllardan beri ve bugün Türkiye'den Almanya'ya gelen Türk işçi çocuklarının öğretmenliğini yapıyorum. Bugünlerde bana şunu soruyorlar. Neden bazı Almanlar bize karşı saldırıyorlar? Bu gençler gelişen ırkçı saldırıların kurbanları olmak istemiyorlar. Tam aksine kendilerini aktif olarak savunmanın imkanlarını arıyorlar. Biz öğretmenler ve bütün demokratlar olarak bu gençlere gelişen ırkçı ve faşist saldırılara karşı geliştirecekleri savunma yöntemlerini bulmada ve kullanmada yardımcı olmak zorundayız. Bizim kamuoyu ırkçılığı ve yabancı düşmanlığının insanlık açısından yanlış, utanç verici olduğunu bilmek zorundadır.

Burada size ve benim ülkemde yaşayan tüm yabancılara sesleniyorum. Sizinle birlikte yaşamak istiyoruz. Değerli arkadaşlar bizler sendikacı olarak dayanışmanın ve uluslararası kardeşliğin ne demek olduğunu çok iyi biliyoruz. Faşizme ve ırkçılığa karşı Alman Sendikalarının savaşını kardeş sendikaların desteklemesini istiyoruz. Çünkü bugüne kadar biz kardeş sendikalara yardımcı olmaya çalıştık. Ama bugün kardeş sendikaların yardımına ihtiyacımız var.

Sizi ve kongrenizi Alman sendikaları adına tekrar selamlıyorum.

Reinhard Hocker
GEW Gen. Mer. Yön.

Rıza Güven .....DISK Yön. Kur. Üyesi